

Stroški materiala in dela

Mikroekonomija – celotni stroški podjetja:

$$TC = r * SR + w * L$$

SR predstavlja celotno aktivno stran bilance. Kako je potem določen r ?

Spomnimo se WACC: $E(r) = w_1 * E(r_{LK}) + w_2 * r_D ; w_1 + w_2 = 1$

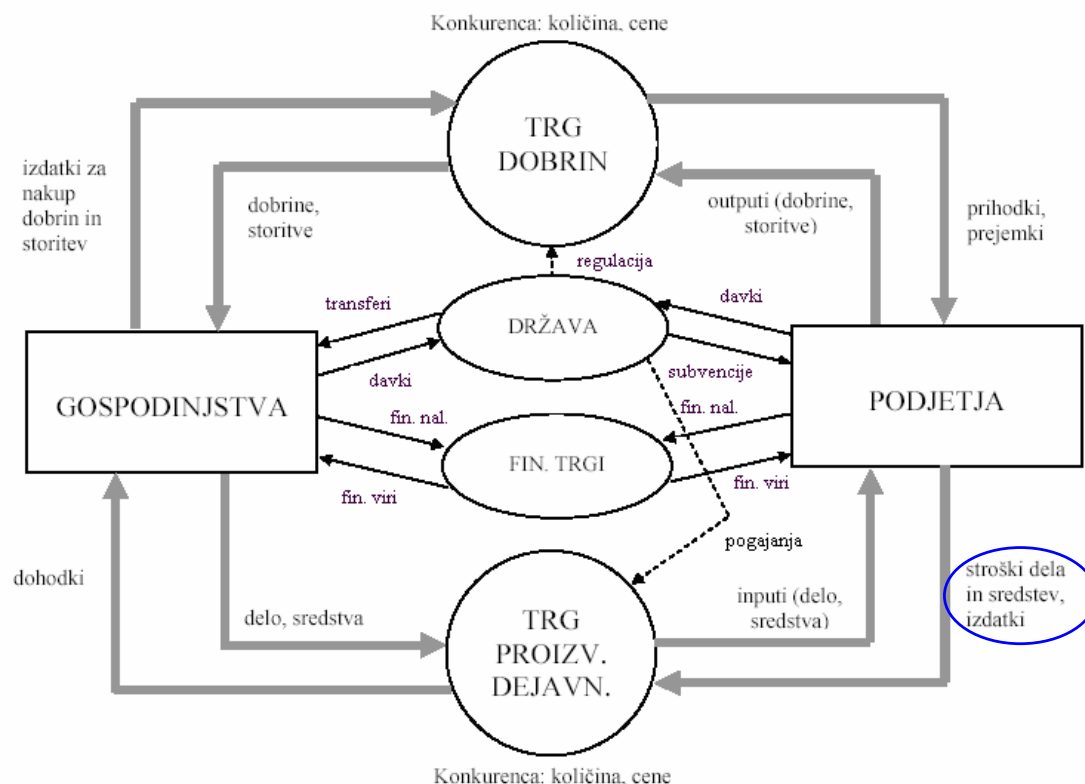
To so stroški virov sredstev.

Kaj pa stroški uporabe sredstev v proizvodnji?

- stroški uporabe (obrabe) osnovnih sredstev: amortizacija
- stroški porabe nekaterih obratnih sredstev (materiala)

Celotni stroški = stroški uporabe in porabe sredstev + stroški dela

Nekateri od teh stroškov so fiksni, drugi variabilni...

Stroški materiala

Na prvi pogled nič posebnega...

str. mat. = količina porabljenega mat. * cena porabljenega materiala

Problem se pokaže pri obračunu porabe materiala iz različnih nabav.

Denimo, da imate na zalogi isti material po ceni 1.000 SIT/kg in 1.200 SIT/kg. Cena je porasla zaradi "običajne" rasti cen. Po kateri ceni boste obračunali stroške?

Kvantitativne metode: LIFO, FIFO, najvišje nabavne cene, povprečne cene...

Naloga III/1:

Javno podjetje je imelo 1.1. na zalogi 50 enot materiala X po nabavni vrednosti 2.000 €, to zalogo pa je 12.1. povečalo za 70 enot enake vrste materiala po nabavni vrednosti 4.200 €. 21.1. je podjetje porabilo 100 enot materiala X.

Izračunajte stroške materiala ob uporabi metode LIFO, FIFO in povprečne cene.

Naloga III/2:

Podjetje je v začetku leta kupilo 50 enot materiala po ceni 8 €/enoto, nato pa je imelo še dve nabavi, enkrat 30 enot materiala po 8,5 €/enoto, nato pa 50 enot po ceni 8,6 €/enoto. Pri vrednotenju zalog materiala podjetje uporablja metodo FIFO. Ugotovite, koliko je znašala celotna porabljen količina materiala, če veste, so celotni stroški materiala znašali 741 € in da so popolnoma spraznili zaloge prvih dveh nabav.

Naloga III/3:

Javno podjetje ima v začetku marca v zalogi 30 kg materiala po ceni 10 € za kilogram. V mesecu marcu ima podjetje naslednje poslovne dogodke, povezane s tem materialom:

Nabava	10 kg	12 €/kg
Nabava	20 kg	14 €/kg
Poraba	35 kg	
Nabava	10 kg	16 €/kg
Poraba	20 kg	

Izračunajte stroške materiala in zalogo materiala konec marca, če podjetje uporablja metodo LIFO/FIFO.

Stroški dela

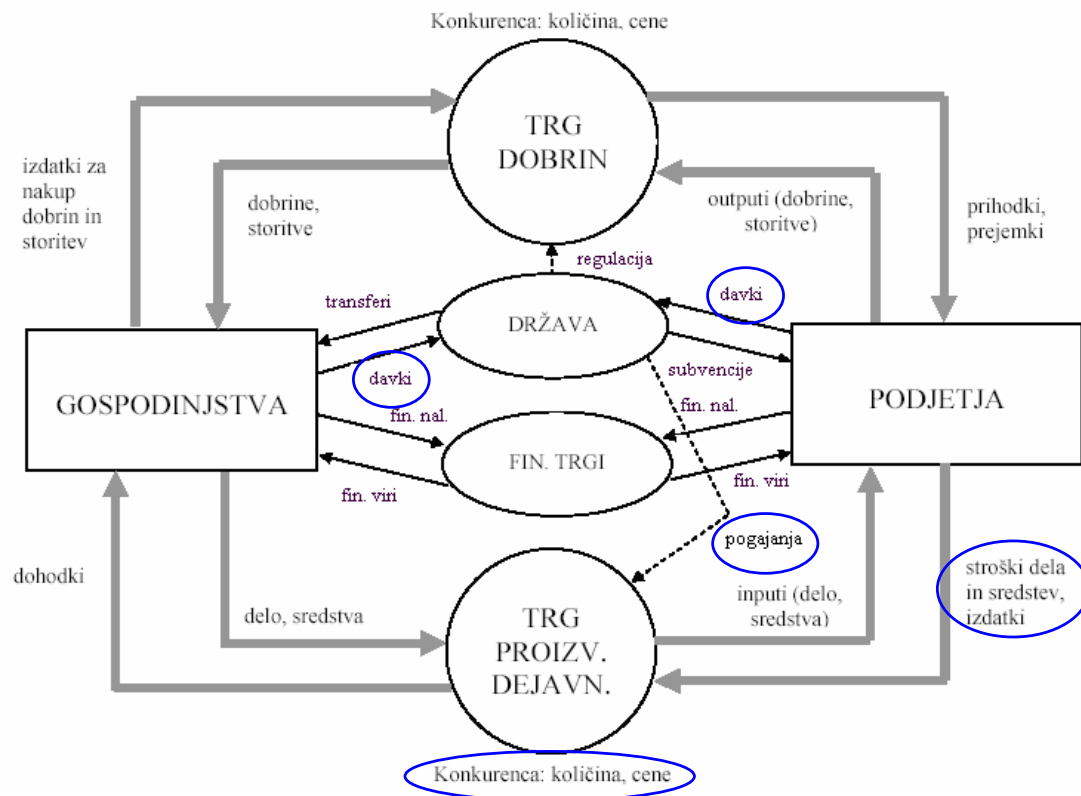
Stroški dela = količina porabljenega dela * cena dela (plača)

Pomembno: cene dela različne za **heterogeno delo**

Kako je sploh določena cena dela?

- sindikati (“trade-off” med plačami in zaposlenostjo)
- kolektivna pogajanja (tripartitni sporazumi)
- plačni razredi (izobrazba, zahtevnost dela...)

Kje pa je trg?

Plača **ni** edini strošek podjetja.

Skupni stroški dela:

- plača
- davek od dohodka fizičnih oseb (dohodnina): progresivna lestvica (16%, 27% in 41%) – kaj pa EDS?
- prispevki za socialno varnost: za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za zdravstveno zavarovanje, za zaposlovanje, za starševsko varstvo – plačujejo delavci (22,10%) in delodajalci (16,10%)
- davek na plačilno listo - progresija (v ukinjanju)

Naloga III/4:

Denimo, da je bruto plača delavca v javnem podjetju 2.000 €. Upoštevajte, da je dohodnina obračunana po 24%, davek na izplačane plače pa po 3,8% stopnji.

Izračunajte celotne stroške dela za podjetje in celoten prejemek delavca, če ta dobi povrnjenih tudi 100 € stroškov prehrane in 40 € stroškov prevoza.